

Vodič za građane

*UZ PRORAČUN OPĆINE OPRISAVCI
ZA 2024.GODINU*

I PROJEKCIJU PRORAČUNA ZA 2025. i 2026. GODINU

Što je Proračun općine?

- Proračun je jedan od najvažnijih dokumenata koji se donosi na razini jedinica lokalne samouprave (općine)
- Proračun je akt kojim se procjenjuju prihodi i primici te utvrđuju rashodi i izdaci jedinice lokalne samouprave za proračunsku godinu, te sadrži i **projekciju** prihoda i primitaka te rashoda i izdataka za dvije godine unaprijed.
- Propis kojim su regulirana sva pitanja vezana uz proračun je Zakon o proračunu („Narodne novine“ broj 87/08 i 136/12. i 15/15)

Kako se donosi proračun?

- Proračun donosi predstavničko tijelo jedinica lokalne samouprave/općine (Općinsko Vijeće Općine Oprisavci)
- Proračun se prema Zakonu mora donijeti najkasnije do konca tekuće godine za iduću godinu prema prijedlogu kojega utvrđuje načelnik i dostavlja predstavničkom tijelu do 15. studenog tekuće godine
- Ako se proračun ne donese u roku:
 1. Privremeno financiranje
 2. Raspuštanje Općinskog vijeća
 3. Prijevremeni izbori za Općinsko vijeće

Sadržaj Proračuna

- **OPĆI DIO** Račun prihoda i rashoda i Račun financiranja
- **POSEBNI DIO** sastoji se od plana rashoda i izdataka iskazanih po Razdjelima razini programa i aktivnosti
- ☐
- **OBRAZLOŽENJE PRORAČUNA** sadrži obrazloženja općeg i posebnog dijela proračuna, što propisuje novi Zakon o proračunu, a kroz njega su pojašnjene aktivnosti i projekti unutar samog proračuna

1) Rashodi poslovanja

a) **Rashodi za zaposlene** (plaće djelatnika Općine, naknade, doprinosi na plaće),

b) Materijalni rashodi (naknade troškova zaposlenicima, uredski materijal, energija, telefon, pošta, intelektualne usluge, reprezentacija, naknade vijećnicima, održavanje komunalne infrastrukture...),

c) Financijski rashodi (kamate na kredite, bankarske usluge)

d) Subvencije

e) Pomoći (tekuće i kapitalne pomoći)

f) Naknade građanima i kućanstvima (troškovi koji se odnose na isplate u okviru Programa socijalne skrbi, Odluke Općinskog vijeća i načelnika)

g) Ostali rashodi

donacije (naknade za rad udruga u kulturi, sportu, socijalu, financiranju političkih stranaka i sl. temeljem Javnih natječaja),

2) Rashodi za nabavu nefinancijske imovine

a) Kupnja zemljišta

b) Kupnja ili gradnja građevinskih objekata (poslovni objekti, komunalni objekti)

c) Kupnja prijevoznih sredstava, knjiga i umjetničkih djela, uredske oprema i namještaja)

3) Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova

a) Otplatne rate kredita (kratkoročni i dugoročni)

Važno je znati

- Jedno od najvažnijih načela proračuna je da isti mora biti **uravnotežen**, što znači da ukupna **visina planiranih prihoda mora biti istovjetna ukupnoj visini planiranih rashoda**
- određeni rashodi mogu se financirati isključivo iz određenih prihoda – namjenski prihodi

Važno je znati

PRIHODI PRORAČUNA

- prihodi od prodaje imovine - isključivo za kapitalna ulaganja - investicije,
- komunalni prihodi -isključivo za komunalne programe, Komunalni doprinos - gradnja objekata i uređaja komunalne infrastrukture
- Komunalna naknada - održavanje objekata i uređajakomunalne infrastrukture
- Spomenička renta -zaštita i očuvanje kulturnih dobara(parkovi, obnove fasada i krovova i sl)
- nenamjenski prihodi (porezi, ostali prihodi) mogućeje financirati sve vrste rashoda, a u Općini Oprisavci,

uglavnom se troše za:

- javne potrebe
- materijalne rashode općine, rashode za zaposlene
- pokriće nedostatka komunalnih prihoda u održavanju

komunalne infrastrukture (Program održavanja komunalne infrastrukture viši je od prihoda koji se naplate za tu namjenu).

Važno je znati

RASHODI PRORAČUNA

Zadani rashodi (zakonske obveze JLS)

- Predškolski odgoj,
- Osnovno školsko obrazovanje
- Dodatni programi i predškolskom odgoju i osnovnoškolskomobrazovanju
- Srednjoškolsko i visoko obrazovanje (stipendije, prijevoz i sl)
- Održavanje objekata i uređaja komunalne infrastrukture
- Gradnja objekata i uređaja komunalne infrastrukture
- Protupožarna zaštita
- Izrada prostornih planova
- Plaće i materijalni rashodi stručnih tijela JLS

- Manifestacije, redovan rad udruga u kulturi
- Sport
- Kultura
- Socijalni programi i zdravstvena zaštita
- Tehnička kultura
- Srednjoškolsko i visoko obrazovanje (stipendije, prijevoz i sl)

**PRORAČUN OPĆINE OPRISAVCI ZA 2024 G.,
I PROJEKCIJE ZA 2025.G. i 2026.G.**

RAČUN PRIHODA I RASHODA	Plan za 2024.	Projekcija za 2026.	Projekcija 2026.
6-Prihodi poslovanja	4.636.370,00	1.953.420,00	1.950.290,00
7-Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	184.800,00	16.000,00	16.000,00
UKUPNO PRIHODA:	4.821.170,00	1.969.420,00	1.966.290,00
3-Rashodi poslovanja	1.130.970,00	1.137.420,00	1.134.920,00
4-Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	3.697.200,00	802.000,00	802.000,00
UKUPNO RASHODA:	4.801.170,00	1.939.420,00	1.936.920,00
RAZLIKA VIŠAK/MANJAK	20.000,00	30.000,00.	30.000,00

RAČUN FINANCIRANJA	Plan za 2024.	Projekcija za 2025.	Projekcija 2026.
8-Primici od financijske imovine i zaduživanja	10.000,00	0,00	0,00
5-Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	30.000,00	30.000,00	30.000,00
NETO FINANCIRANJE:	-20.000,00	-30.000,00	-30.000,00

RASPOLOŽIVA SREDSTVA IZ PRETHODNIH GODINA	Plan za 2024.	Projekcija za 2025.	Projekcija 2026.
9-Ukupan donos viška/manjka iz prethodnih godina	0.000,00	0,00	0,00
Dio koji će se rasporediti/pokriti u razdoblju	0.000,00	0,000	0,00
VIŠAK + NETO FINANCIRANJE +RASPOLOŽIVA SREDSTVA IZ PRETHODNIH GODINA	Plan za 2024.	Projekcija za 2025.	Projekcija 2026.

Da li se proračun može mijenjati?

- Proračun se , sukladno Zakonu, može mijenjati tijekom proračunske godine na način koji se zove „**rebalans**“.
Procedura izmjena i /ili dopuna Proračuna istovjetna je proceduri njegova donošenja:

„Rebalans” predlaže načelnik, a donosi ga Općinsko vijeće.
Tijekom proračunske godine, a u slučaju da se, zbog nastanka novih obveza za proračun ili promjena gospodarskih kretanja, povećaju rashodi i/ili izdaci odnosno smanje prihodi i/ili primici, načelnik može na prijedlog Upravnog odjela/ Jedinog upravnog odjela nadležnog za financije obustaviti izvršavanje pojedinih rashoda i/ili izdataka

- Privremene mjere mogu trajati najviše 45 dana.

Kako se Općina može zaduživati?

Općina se može dugoročno zaduživati

- **Isključivo za kapitalne investicije**
- **Investicija planirana u Proračunu**
- **Prethodna suglasnost Općinskog vijeća**
- **Suglasnost Vlade RH**
- **Ukupan opseg zaduženja** (godišnja obveza anuiteta po zaduženju Općine kao i anuiteta po danim jamstvima i suglasnostima (trgovačkim društvima i ustanovama Općine) **ne smije prelaziti 20% prihoda proračuna** (bez prihoda od domaćih i stranih pomoći, donacija, sufinanciranja građana)

Općina se može kratkoročno zaduživati

- Bez posebnih suglasnosti
- Pokriće nelikvidnosti
- Unutar jedne godine

Smjernice i obrazloženje uz proračun za 2024. godinu

Proračun općine Oprisavci za 2024.g., napravljen je i usklađen sa svim zakonskim obvezama, potrebnim pravilnicima i propisima, te prijedlogom novog nacrtu Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a u okvirima realne situacije na području Brodsko posavske županije i Republike Hrvatske. Donošenjem plana Proračuna za 2024.g., pokušalo uskladiti izvršavanje već zadanih i preuzetih obveza, ali isto tako i iskoristiti dane mogućnosti u tijeku 2024.g. Prihodi i rashodi, planirani su na bazi ostvarenja proračuna 2023.g., a što je i dalo bazu za planiranje ukupnog proračuna. Svi kapitalni rashodi planirani u 2024.g. (posebice izgradnja komunalne

infrastrukture koja se sufinancira kroz kapitalne pomoći i EU fondove, uz nacionalne sufinanciranje), planirani su sukladno dokumentaciji koja je napravljena u prethodnim godinama, ili je u postupcima izrade, a bitna je za sam početak investicije za koju se općina kandidira preko Državnog proračuna i Fondova RH. Ukoliko se javi potreba ili promjene okolnosti financiranja pojedinih projekata ili ukaže prilika kandidiranja na nove projekte, općinski načelnik će pristupiti izradi prijedloga Izmjena i dopuna proračuna i dati ih na usvajanje općinskom vijeću, uz obrazloženje.

CILJEVI

Osnovni cilj proračunskoga planiranja za proračun za 2023. godinu je osiguranje stabilnosti Proračuna, te razvoj kroz kapitalne investicije i kroz aktivnosti koje provodi civilni sektor.

Pozitivni pokazatelji:

- Povećanje prihoda
- završetak započetih kapitalnih ulaganja, te otvaranje radova na novim kapitalnim ulaganjima

Negativni pokazatelji:

- nezaposlenost, te odlazak radno aktivnog stanovništva na rad izvan zemlje (EU)
- Niski primanja zaposlenih osoba

- Teško predvidiv učinak punjenja prihodovne strane iz kapitalnih pomoći temeljem prijenosa EU sredstava zbog sporije dinamike objavljivanja natječaja, te donošenja odluka o financiranju kandidiranih projekta.

